

**Hallituksen esitys Eduskunnalle laiksi valtionavusta
Urho Kekkosen kuntoinstituuttisäätiölle**

ESITYKSEN PÄÄASIALLINEN SISÄLTÖ

Esityksessä ehdotetaan säädettäväksi laki valtionavusta Urho Kekkosen kuntoinstituuttisäätiölle. Ehdotetun lain mukaan Urho Kekkosen kuntoinstituuttisäätiölle voitaisiin myöntää valtion talousarvion puitteissa valtionavustusta toimintaan, jonka tarkoituksena on yksilön ja väestön terveyden, toimintakyvyn ja omatoimisen terveydenhoidon sekä terveyttä edistävän liikunnan edistäminen, kehittäminen ja tutkimus. Valtionapuviranomaisena olisi sosiaali- ja terveysministeriö. Terveyden ja hyvinvoinnin laitos huolehtisi valtionavustuspäätöksen valmisteluun, valti-

onavustuksen maksatukseen ja avustuksen käytön valvontaan liittyvistä tehtävistä. Valtionavustukseen sovellettaisiin muutoin valtionavustuslakia.

Esityksen tarkoituksena on varmistaa Urho Kekkosen kuntoinstituuttisäätiön rahoitus ja toiminnan jatkuminen.

Esitys liittyy valtion vuoden 2011 talousarvioesitykseen ja on tarkoitettu käsiteltäväksi sen yhteydessä.

Laki on tarkoitettu tulemaan voimaan 1 päivänä tammikuuta 2011.

YLEISPERUSTELUT

1 Nykytila

Urho Kekkosen kuntoinstituuttisäätiön, jäljempänä UKK-instituutti, sääntöjen 2 §:n mukaan säätiön tarkoituksena on tutkia ja edistää yksilön ja väestön terveyden, toimintakyvyn ja omatoimisen terveydenhoidon kehittämistä. Säätiö toteuttaa tarkoitustaan ylläpitämällä tutkimus- ja asiantuntijalaitosta, UKK-instituuttia, sekä muulla säätiön toimintaan sopivalla tavalla. Sääntöjen 3 §:n mukaan UKK-instituutti toteuttaa säätiön tarkoituksiperiä tutkimalla terveyteen vaikuttavia elintapoja ja tottumuksia, tutkimalla terveys- ja liikuntaneuvontaa, kehittämällä terveys- ja liikuntaneuvonnan toimintaohjelmia ja tukiaineistoja erityisesti perusterveydenhuoltoa varten, välittämällä tietoa asiantuntijoille, päättäjille ja kansalaisille täydennyskoulutuksen ja viestinnän sekä terveysliikuntaan ja terveyden edistämiseen liittyvän asi-

antuntijatoiminnan avulla sekä tarjoamalla kansalaisille, yhteisöille ja yrityksille koulutus- ja terveysliikuntapalveluja.

Säätiön sääntöjen mukaan sosiaali- ja terveysministeriöllä, opetus- ja kulttuuriministeriöllä, Tampereen kaupungilla ja Tampereen yliopistolla on kullakin yksi edustaja säätiön hallituksessa. UKK-instituutin tehtävänä on edistää sääntöjensä mukaan väestön terveyttä ja toimintakykyä liikunnan ja muiden terveellisten elämäntapojen avulla sekä toimia vapaa-ajan tapaturmien vähentämiseksi. Instituutti on keskeinen asiantuntijalaitos terveyttä edistävän liikunnan alueella.

UKK-instituutin vuosittainen budjetti on noin 3,2 miljoonaa euroa, ja työntekijöitä on noin 60. Se saa pääosan rahoituksestaan Raha-automaattiyhdistykseltä, jäljempänä RAY. Rahoituksen suuruus on vuosittain noin kaksi miljoonaa euroa, josta yli puolet on toimintaavustusta. Toinen merkittävä tulonlähde ovat

julkiset apurahat. Sosiaali- ja terveysministeriö on tukenut terveyden edistämisen määrärahoilla UKK-instituutin kokeilu-, kehittämis- ja tutkimushankkeita 313 000 eurolla vuonna 2010. Hankintalainsäädännön vuoksi UKK-instituutti on vastikään perustanut osakeyhtiön, johon se on siirtänyt palvelutoimintaansa. Koulutus- ja palvelutoiminnan tuotoilla katetaan neljännes menoista.

2 Esityksen tavoitteet ja keskeiset ehdotukset

UKK-instituutin RAY:n myöntämällä yleisavustuksella rahoitettu toiminta on palvelut erityisesti julkisen sosiaali- ja terveydenhuollon ja liikuntatoimen toimintaa ja kehittämistä, ei niinkään järjestöjen toimintaa. Tästä syystä UKK-instituutin rahoitus pohjaa on tarpeen uudistaa, sillä julkisen sosiaali- ja terveydenhuollon ja liikuntatoiminnan kehittämistä ei ole tarkoituksenmukaista rahoittaa RAY:n myöntämällä yleisavustuksella.

UKK-instituutti on tärkein asiantuntijalaitos terveyttä edistävän liikunnan alueella maassamme ja sillä on myös laajaa kansainvälistä yhteistyötä ja kansainvälisesti arvostettu asema. UKK-instituutti tukee sosiaali- ja terveysministeriön hallinnonalan toimijoita terveyttä edistävän liikunnan alueella, jossa ministeriöllä ei ole merkittäviä omia voimavaroja. UKK-instituutti on myös opetus- ja kulttuuriministeriön tärkeä yhteistyökumppani terveyttä edistävän liikunnan kehittämisessä. UKK-instituutilla on merkittävä rooli valtioneuvoston terveyttä edistävästä liikunnasta ja ravinnosta tekemän periaatepäätöksen (STM 2008:10) toimenpideohjelman toteuttamisessa. UKK-instituutin nykyisen kaltaisen perustoiminnan jatkuminen on välttämätöntä ja sen toiminnan rahoittaminen jatkossakin nykyisessä laajuudessa on erittäin

tärkeää. Valtionavustusjärjestelmän vakiinnuttamisella olisi mahdollista turvata rahoitus ja samalla UKK-instituutin toiminnan jatkuvuus. Tämän vuoksi asiasta tulisi säätää erillinen laki, jolla luodaan oikeudelliset perusteet UKK-instituutin valtionavustukselle. Vuosittainen avustuksen taso riippuisi kuitenkin edelleen valtion talousarviossa tarkoitukseen myönnettävästä määrärahasta. Lisäksi lakiin sisällytettäisiin säännös, jonka mukaan valtionavustukseen sovellettaisiin valtionavustuslain (688/2001) säännöksiä.

3 Esityksen vaikutukset

UKK-instituutin perustoiminnan rahoitus otettaisiin valtion talousarvioon sosiaali- ja terveysministeriön pääluokkaan momentille 33.70.52. UKK-instituutin rahoitukseen käytettäisiin 1 100 000 euroa vuonna 2011. Vuosittainen avustuksen taso riippuisi valtion talousarviossa kulloinkin tarkoitukseen myönnettävästä määrärahasta. UKK-instituutti voisi edelleen hakea ja saada hankeavustuksia aikaisempaan tapaan.

4 Asian valmistelu

Esitys on valmisteltu sosiaali- ja terveysministeriössä.

Esityksestä on pyydetty UKK-instituutin, valtiovarainministeriön, opetus- ja kulttuuriministeriön, Terveyden ja hyvinvoinnin laitoksen sekä Raha-automaattiyhdistyksen lausunnot. Lausunnoissa on kannatettu esitettyjä muutoksia.

5. Riippuvuus muista esityksistä

Esitys liittyy valtion vuoden 2011 talousarvioesitykseen ja on tarkoitettu käsiteltäväksi sen yhteydessä.

YKSITYISKOHTAISET PERUSTELUT

1 Lakiehdotuksen perustelut

1 §. Soveltamisala. Pykälässä säädettäisiin lain soveltamisalasta.

2 §. Avustettava toiminta. Valtionavustusta voitaisiin myöntää Urho Kekkosen kuntoinstituutisäätiölle toimintaan, joka liittyy yksilön ja väestön terveyden, toimintakyvyn ja omatoimisen terveydenhoidon sekä terveyttä edistävän liikunnan edistämiseen, kehittämiseen ja tutkimukseen. Avustus olisi luonteeltaan yleisavustus. Avustuksen taso riippuisi valtion talousarviossa tarkoitukseen myönnettävästä määrärahasta.

3 §. Valtionapuviranomainen. Valtionapuviranomaisena tässä laissa tarkoitettussa valtionavustuksessa olisi sosiaali- ja terveysministeriö.

4 §. Valtionavustuspäätös. Valtionavustuspäätöksen valmisteluun ja valtionavustuksen maksatukseen ja avustuksen käytön valvontaan liittyvistä tehtävistä huolehtisi Terveyden ja hyvinvoinnin laitos. Terveyden ja hyvinvoinnin laitos valmistelisi sosiaali- ja terveysministeriölle esityksen valtionavustuspäätökseksi. Esityksen pohjana olisi UKK-instituutin laatima valtionavustushakemus. Esitys sisältäisi avustuksella rahoitettavan toiminnan painopistealueet ja tavoitteet sekä selvityksen toiminnan suunnitelluista kustannuksista. Sosiaali- ja terveysministeriö antaisi esityksen pohjalta valtioavustuspäätöksen ja asettaisi päätöksessä painopisteet ja tavoit-

teet avustettavalle toiminnalle. Terveyden ja hyvinvoinnin laitos maksaisi valtionavustuspäätöksen mukaisesti avustuksen UKK-instituutille ja valvoisi avustuksen käyttöä.

5 §. Valtionavustuslain soveltaminen. Pykälässä ehdotetaan säädettäväksi, että tässä laissa tarkoitettuun valtionavustukseen sovellettaisiin muutoin valtionavustuslakia. Sovellettaviksi tulisivat valtionavustuksen myöntämistä ja maksatusta (3 luku), käyttöä ja valvontaa (4 luku), palauttamista ja takaisinperintää (5 luku), tietojensaantia ja tietojen luovuttamista (6 luku) koskevat säännökset samoin kuin lain 7 luvun säännökset, jotka koskevat tiedoksiantoa, muutoksenhakua, täytäntöönpanoa, vaikutusten arviointia ja valtionapuviranomaisen tarkempia ohjeita.

6 §. Voimaantulo. Laki ehdotetaan tulemaan voimaan 1 päivänä tammikuuta 2011. Ennen lain voimaantuloa voitaisiin ryhtyä sen täytäntöönpanon edellyttämiin toimiin, esimerkiksi Terveyden ja hyvinvoinnin laitos voi aloittaa valtionavustuspäätöksen valmistelun.

2 Voimaantulo

Laki ehdotetaan tulemaan voimaan 1 päivänä tammikuuta 2011.

Edellä esitetyn perusteella annetaan Eduskunnan hyväksyttäväksi seuraava lakiehdotus:

Laki

valtionavusta Urho Kekkosen kuntoinstituuttisäätiölle

Eduskunnan päätöksen mukaisesti säädetään:

1 §

Soveltamisala

Tässä laissa säädetään perusteista ja menettelystä, joita noudatetaan myönnettäessä valtionavustusta Urho Kekkosen kuntoinstituuttisäätiölle.

2 §

Avustettava toiminta

Valtionavustus voidaan myöntää valtion talousarvioon otetun määrärahan puitteissa yleisavustuksena toimintaan, jonka tarkoituksena on yksilön ja väestön terveyden, toimintakyvyn ja omatoimisen terveydenhoidon sekä terveyttä edistävän liikunnan edistäminen, kehittäminen ja tutkimus.

3 §

Valtionapuviranomainen

Valtionapuviranomainen tässä laissa tarkoitettussa valtionavustuksessa on sosiaali- ja terveysministeriö.

4 §

Valtionavustuspäätös

Sosiaali- ja terveysministeriö päättää valtionavustuksesta sekä asettaa painopisteet ja tavoitteet avustettavalle toiminnalle. Terveiden ja hyvinvoinnin laitos huolehtii valtionavustuspäätöksen valmistelusta, valtionavustuksen maksatuksesta ja avustuksen käytön valvonnasta.

5 §

Valtionavustuslain soveltaminen

Tässä laissa tarkoitettuun valtionavustukseen sovelletaan muutoin valtionavustuslakia (688/2001).

6 §

Voimaantulo

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .

Ennen lain voimaantuloa voidaan ryhtyä lain täytäntöönpanon edellyttämiin toimiin.

Helsingissä 10 päivänä syyskuuta 2010

Tasavallan Presidentti

TARJA HALONEN

Peruspalveluministeri *Paula Risikko*